

Cesta

10
2007

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI



cena 5 Kč



Modlitba	3
Exodus aneb Přeházené listy Bible.....	4
Osobnost měsíce.....	6
Mějte se před časem na pozoru	7
Biblická jména – I.....	10
Výtvarně-literární soutěž.....	11
Stromy píšou dětem.....	12
Soutěž o tři knihy	13
Učíte se anglicky?.....	14
Rostliny v Bibli	15
Písnička.....	16



Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Krajčířiková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.

Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 234 092 851, e-mail: predplatne@predplatne.cz

Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, přímo s distributorem.

Ilustrace: O. Bajusová, J. Oleš, V. Švejdová, H. Rokytová, J. Wienerová, archiv
 časopisu Cesta

Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000



Pane Bože,
děkujeme ti za všechno krásné a potřebné,
čím nás stále obdarováváš.

Stačí jen vyjít si ven do přírody
a těšit se a radovat z její nádhery.

Děkujeme ti také za všechny lidi,
kteří se naši přírodu snaží chránit.

Stále je totiž hodně těch,
kdo se nechovají jako zodpovědní správci.

Prosíme, ukaž jim jejich krátkozrakost!

Amen





Náš příběh o Mojžíšovi pokračuje. Opět jsou však jeho odstavce ve špatném pořadí. Pokud je správně seřadíte, vyjde vám z písmenek v závorkách na konci každého odstavce slovo, které si můžete zkontrolovat na str. 6.

2. Bůh dává Mojžíšovi úkol

Čas ubíhal, faraón zemřel, na trůn nastoupil nový, ale Izraelci trpěli v otroctví dál. Jednoho dne pásl Mojžíš stáda svého tchána, když tu spatřil plápolající keř. Bylo mu divné, že keř hoří, ale jeho dřevo není ohněm stráveno. Šel se podívat blíž. V tom hořícím keři se mu zjevil Hospodinův posel. **(D)**

Mojžíš však uprchl do midjánské země, kde se posadil u studny. Midjánský kněz měl sedm dcer. Ty právě přišly ke studni pro vodu pro stádo svého otce. Po chvíli však přišli jiní pastýři a začali je odhánět. Mojžíš se jich zastal a pomohl jim stádo napojit. Když to doma vyprávěly otci Jitrovi, pozval Mojžíše, ať s nimi zůstane, a dal mu svou dceru Siporu za manželku. **(I)**

Mojžíš však namítl, že mu nikdo nebude věřit a nebudou jej následovat. Bůh mu nařídil, že má jít za izraelskými staršími a vylíčit jim, jak se mu zjevil Hospodin. Spolu s nimi pak má jít požádat faraóna, aby jim dovolil obětovat Hospodinu. „Vím, že vám to nedovolí,“ řekl Hospodin. „Postihnu Egypt všemožnými ranami, až vás nakonec propustí. Nepůjdete s prázdnou, ale vypleníte tuto zemi.“ **(Á)**

Bůh zavolal na Mojžíše z keře: „Zuj si boty, protože půda, na které stojíš, je svatá. Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův. Dobře jsem viděl utrpení svého lidu v Egyptě. Rozhodl jsem se, že svůj lid vyvedu z tohoto otroctví a zavedu jej do bohaté a úrodné země. Tebe jsem si vybral, ty můj lid povedeš.“ **(J)**

Mojžíš dospěl. Jednoho dne viděl Egyptana, jak ubíjí hebrejského muže. Rozhlédl se, zda ho někdo nevidí, Egyptana zabil a zahrabal do písku. Druhého dne viděl dva Hebrejce, jak se perou. Napomenul toho, který nebyl v právu. Ten se však ohradil: „Jakým právem nás soudíš? Chceš mne snad zabít jako toho Egyptana?“ Mojžíš se lekl, že se jeho čin již roznesl. Faraón se to skutečně dozvěděl a chtěl dát Mojžíše za trest popravít. **(M)**



Mojžíš však stále namítal, že mu nebudou věřit. Hospodin mu ukázal tři znamení, která má na důkaz svého setkání s ním opakovat před Izraelci i faraónem – hůl se mu proměnila v hada, zastrčil-li si ruku za košili, zbělela jako malomocná a voda z Nilu, vylitá na zem, se proměnila v krev. Ani to Mojžíšovi nestačilo. Tvrdil, že není dost výmluvný. Hospodin se na něj rozzlobil a řekl, že mu bude radit, co má říkat. Aby se však nebál, má si vzít s sebou svého bratra Árona. Pak se již Mojžíš nebránil, rozloučil se se svým tchánem a vypravil se zpět do Egypta. **(N)**

Jana Krajčířiková



Emil HOLUB

(* 7. 10. 1847 Holice, + 21. 2. 1902 Vídeň)

- český cestovatel

Vydat se koncem minulého století do země divokých Mašukulumbů (Ilů) vyžadovalo statečného a cílevědomého muže, zapáleného pro svou věc. Tím vším Emil Holub byl. Už studium lékařství si vybral záměrně, neboť předpokládal, že je na cestách divočinou bude potřebovat. Současně se věnoval přírodním vědám, zeměměřičství, kreslení a zeměpisu.



Do Afriky se vydal hned po promoci roku 1872, usadil se na jihu a začal vykonávat lékařskou praxi na diamantových polích. Sbíral první zkušenosti. Do nitra černého kontinentu vykonal Holub celkem tři velké výpravy. Na té největší, k již zmíněným Mašukulumbům, jej doprovázela jeho manželka Růžena.

I když nedosáhl všech vytčených cílů, přivezl z Afriky spoustu vědeckých poznatků a rozsáhlou sbírku přírodnin i etnografického materiálu. Pro nepochopení Národního muzea se však celá obrovská sbírka rozptýlila po desítkách škol a vědeckých institucí. Naštěstí se alespoň její část podařilo zachovat. Dnes je uložena v muzeu v jeho rodných Holicích. Svě zážitky z cest popsal Holub v knihách Sedm let v Jižní Africe a Druhá cesta po jižní Africe; z Kapského Města do země Mašukulumbů.



Každému, kdo jednou přijde do Florencie, se může stát, že se mu náhle zastaví hodinky. Ať v takovém případě neztrácí náladu, ale jde s hodinkami k hodináři Luigimu Sassetimu. Jeho krámeček – je to jen maličký krámeček – se snadno najde v poslední vedlejší ulici na konci velkého



korza; já jsem žel její jméno zapomněl. Luigi Sasseti je znám jako pečlivý hodinář a nejde-li o příliš velkou opravu, můžete si povětšinou hodinky hned zase vzít. Ovšem budete muset chvíli počkat, ale kdo rád nepočká, když mu čas ukrátí zajímavý, a jak je ujištěn, dokonce pravdivý příběh? Když jsem slyšel o tom, že Luigi Sasseti vypráví při práci svým zákazníkům nějaký příběh, přinesl jsem mu své vadné hodinky. Tyto hodinky byly pro mne památečné, snad proto mohla tkvít v pohybu, s nímž jsem je Sassetimu odevzdával, určitá obava.

„Vy pochybujete o mé poctivosti, monsignore?“ zeptal se Sasseti ihned podrážděně. Ujistil jsem ho, že k tomu nemám nejmenší důvod.

„Monsignore, ten, kdo jednou zaplatil za malé provinění téměř svým životem, bude až do smrti čestným mužem, to mi věřte!“

A ještě než jsem ho mohl ubezpečit, že ani o tomto vyjádření nepochybuji, Sasseti už začal vyprávět:

„Ach, bylo to jen velmi malé provinění, kterého jsem se tehdy – myslím, že od té doby, co se to stalo, uplynulo deset let – dopustil. Byl májový den, dobře si to pamatuji, právě tak krásný jako dnes, když do tohoto krámku



vstoupil nějaký cizinec. Měl velké tmavé oči a barva jeho pleti nebyla o mnoho světlejší. ‚Uruguay,‘ pravil, ‚je má vlast.‘ A hodinky, které mi svěřil, byly velmi cenné, neviděl jsem to jen já, každý by to na první pohled musel poznat. Úzký okraj ciferníku byl ozdoben pěti rubíny.

Vyzval jsem cizince, aby v krámu počkal tak dlouho, až tu malou opravu – hodinkám chyběla opravdu jen maličkost – udělám. Mohl jsem tu dobu odhadnout, déle než půl hodiny bych k tomu nikdy nepotřeboval. On však tento návrh stručně odmítl. Hotel prý má nedaleko a za půl hodiny že tedy přijde.

Neuplynula ani čtvrt hodina a já jsem byl s prací na hodinkách hotov. Bůh je mi svědkem, že mi na mysl nepřišla ještě žádná špatná myšlenka, když tu jsem si najednou vzpomněl, že mám v krámě několik rubínů co do velikosti a zabarvení podobných těm, které byly na hodinkách přede mnou, ovšem s tím rozdílem, že ty byly pravé a mé ze skla. Hodily by se mé rubíny velikostí opravdu do těchto hodinek? ptal jsem se sám sebe. Mohl jsem se přece o tom přesvědčit! Skutečně jsem to udělal. Vyňal jsem jen jeden jediný kamínek z obruby a místo něho jsem zasadil falešný. A ten falešný se tam hodil; vypadal vedle těch čtyř ostatních rubínů, jako kdyby tam vždycky patřil.

Držel jsem zrovna hodinky v natažené ruce a s úsměvem jsem si prohlížel své zdařilé dílo, když cizinec zase vstoupil. Ta druhá čtvrt hodinka uběhla opravdu tak rychle jako jedna minuta – a ruka se mi lehce chvěla. A tu, jak jsem měl ruku nataženou, jsem hodinky cizinci vrátil.

‚Dobře se na ty hodinky podívejte,‘ řekl jsem ještě cizinci, ‚jsou to velmi krásné hodinky.‘

Stačilo, aby se těm slovům podivil a já bych mu ihned všechno přiznal. Ale on jenom řekl: ‚Máte pravdu, jsou to opravdu krásné hodinky‘ a dokonce se usmál.

Když zaplatil a krámek opustil, stal se ze mne zloděj. Za tři hodiny přišel ten cizinec znova. Jak jsem se od něho dověděl, z mých zvláštních slov pojal podezření. Klenotník, kterému dal hodinky k přezkoumání, mu potvrdil, že jeden rubín je falešný. A teď stál cizinec přede mnou a žádal své vlastnictví zpět. Hovořil bez hněvu a toto chování mě v onom



okamžiku zasáhlo citelněji než sama skutečnost, že jsem před ním stál jako zloděj. Každé slovo napomenutí, které cizinec ke mně promluvil, mám až podnes v paměti. Pokusil jsem se mu svůj čin tak, jak se udál, vysvětlit, abych tím v jeho očích došel mírnějšího mínění. Klidně mi naslouchal a pak odpověděl:

„Ano, ano, příležitost dělá zloděje. Ale tak, jak dělá zloděje, též zloděje, který zůstane ušetřen jiného trestu, potrestá. Neboť příležitost, která dělá zloděje, a příležitost, která trestá, mají společného otce – a to je čas.“

A když krámek opouštěl, řekl ještě, a jak se mi zdálo, se škodolibostí: „Jste hodinář, vám je čas obzvlášť blízký. Mějte se tedy před ním na pozoru.“

Hans Breiteneichner

Přeložil Zdeněk Svoboda

(dokončení v příštím čísle)



Písmenem I začínají některá velmi významná biblická jména, například praotec Izrael, od kterého převzal jméno celý židovský národ. Ale po pořádku:

Izmael (Gn 16,15) – byl prvorozeným synem praotce Abrahama a otrokyně Hagar (viz písmeno H). Když se však samotné Sáře narodil syn Izák, byl to on, kdo byl určen jako Abrahamův dědic. Ovšem jak řekl Hospodin Abrahamovi: „Učiním národ i ze syna otrokyně, neboť také on je tvým potomkem.“ Izmael je praotcem všech Arabů.

Izák (Gn, od 21. kapitoly) – syn Sáry, Abrahamův dědic, z něhož vzešlo celé pokolení. Ani on to však neměl jednoduché. Aby Hospodin vyzkoušel

Abrahamovu věrnost, nařídil mu, aby mu svého syna obětoval (Gn,22. kapitola). I když jeho ruku v poslední chvíli zadržel, pro Izáka to jistě nebyl hezký zážitek. Izák měl se svou ženou Rebekou dva syny, dvojčata – Ezaua a Jákoba.

Izrael (Gn 32,29) – původně se jmenoval právě Jákob, Izákův syn. Lstí na svém bratru Ezauvi vymámil prvorozenství a později i otcovo požehnání. Ze strachu před bratrovou pomstou uprchl ke svému strýci Lábanovi, kde se zamiloval do jeho dcery Ráchel. Musel si ji však těžce zasloužit a na vlastní kůži také poznal, jaké to je, když někdo druhého oklame – Lában mu nejprve dal svou starší dceru Leu. Když se po mnoha letech vracel domů, aby se se svým bratrem usmířil, po cestě se setkal se samotným Bohem a zápasil s ním – právě po tomto zápase mu Bůh řekl: „Nebudou tě již jmenovat Jákob (to je Úskočný), nýbrž Izrael (to je Zápasí Bůh), neboť jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstáls.“

Isachar (Gn 35,23) – jeden z Jákobových synů.

Íš-bóšet (2 Kr, 19. kapitola) – Saulův syn, který vládl nad Izraelem, než se Davidovi podařilo říši sjednotit.

Izajáš – prorok, který po čtyřicet let působil v judské říši za vlády tří králů – Jotama, Achaza a Ezechiáše. Je po něm pojmenována jedna z biblických knih.





Dnes si můžete prohlédnout obrázek, který do soutěže s tématem „Kdo je můj bližní“ poslala Marie Brátová (oceněna v kategorii 8-9 let).





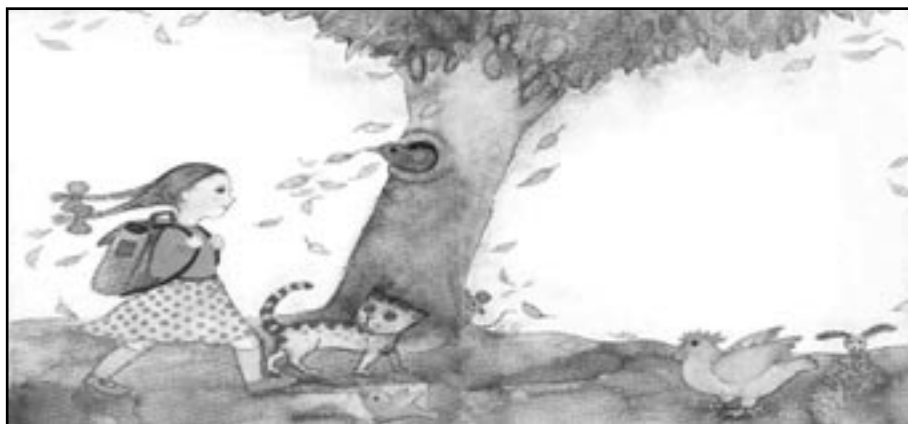
Na podzim prý listí padá,
říkávají dospělí.
To však není vůbec pravda,
abyste to věděli.

Na podzim nám stromy píšou
každou chvíli nový list.
Tahle neobvyklá psaní
dovedou jen děti číst.

Jsou to psaní hnědá, žlutá, zlatá,
a když hromada je vrchovatá,
přijde znenadání listonoš,
aby roznesl těch psaní plný koš.

Položí je k dveřím dětí
a ty čtou a čtou a čtou,
dokud mraky na obloze
nevyprší, nepřejdou.

Zdeněk Svoboda



Tentokrát máte, děti, za úkol poznat, které dva obrázky listů jsou naprosto stejné. Jejich čísla nám pošlete nejpozději do poloviny listopadu a v prosincové Cestě se dozvíte jména tří výherců, kterým pošleme knihu. Nezapomeňte napsat svoji adresu!

V červnové Cestě jste dostaly čtyři docela těžké hádanky. Přesto nám odpovědělo šest z vás a i když ne všechny odpovědi byly zcela správné, vylosovali jsme tři výherce, kterým blahopřejeme:

Matěj Kopčil z Prahy 10

Anička Mimrová z Prahy 2

Lucka Nebřenská z Prahy 4

Správné řešení hádanek: 1. Hus bylo šest. 2. Muž musí koupit 8 beden. 3. Matka. 4. Hlemýžď vyleze nahoru za 8 dní.





11. Naše dovolená v Egyptě

V srpnu jsme strávili nádhernou dovolenou v Egyptě. Většinou jsme byli u moře, ale navštívili jsme také několik starobyklých míst, jako pyramidy a podobně. Rád(a) bych vám řekl(a) o naší návštěvě jednoho prastarého pravoslavného chrámu. Udělalo to na mě velmi silný dojem. Chrám byl plný starých ikon, před mnohými z nich hořely svíčky. Měli jsme štěstí, že jsme tam přišli právě v době bohoslužby. Ta je zde velmi dlouhá, obyčejně trvá asi tři hodiny. Všichni lidé (a byly jich tam stovky, staří, mladí, děti) skoro celou dobu stojí. Silně tam voní kadidlo, které se v Pravoslavné církvi hodně používá. Kněží měli nádherná roucha a také chrám má nádhernou a drahocennou výzdobu. Ani nevíte, na co se dívat nejdřív a na co potom.

12. Thanksgiving for All Gifts of the Earth

We have a nice celebration in October in our church. We call it Thanksgiving for a fruitage or for all gifts of the Earth. Everybody brings something to a small exhibition of the gifts – fruits, vegetables, nuts, chestnuts, spikes, corn cobs, bread etc. We drape it beautifully in front of a communion table and our minister than leads us during thanksgiving worship. After that the celebration continues with a programme for children, where we can use some of the fruitage and leaves to make pictures, little animals and many other things according to our fantasy. And of course, what would it be a celebration without a splendid feast!

Slovíčka:

thanksgiving	děkuvzdání
fruitage	plody, úroda
spikes	obilné klasy
corn cobs	kukuřičné klasy
drape	naaranžovat
splendid feast	velkolepá hostina





Pšenice

Již na počátku Starého zákona čteme, jak se lidé rozdělili na zemědělce a pastevce. Mám na mysli příběh dvou bratrů, Kaina a Ábela (Gn, 4. kapitola). Pěstování obilí tedy patřilo odjakživa k činnostem, kterými si lidé zajišťovali svou obživu. Proto samozřejmě i v Bibli nalezneme řadu zmínek o setí (např. Iz 28,25), sklizení (Gn 30,14; Sd 15,1), výmlatu (Sd 6,11; 1 Pa 21,20) – tedy běžných polních pracích. V knize Rút (2,23) je popsáno, jak vdovy na poli sbíraly klásky za ženci.

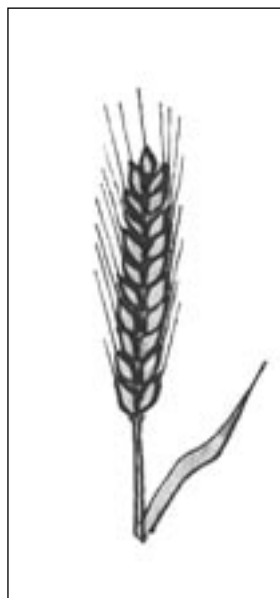
Vzpomeňme na příběh Josefa, který zachránil Egypt a posléze i svůj národ tím, že poradil faraónovi zřídit během sedmi let hojnosti sýpky, ze kterých pak během let hladu mohli brát zásoby.

Když však později jiný faraón nechtěl Izraelce propustit, stihlo Egypt deset ran – jednou z nich bylo i krupobití, které pobilo úrodu. V Ex 9,31-32 čteme, že „zničen byl všechen len a ječmen, pšenice a špalda však ne, protože jsou pozdní“.

Pšenice, často uváděna spolu s dalšími plodinami, především ječmenem, byla také obětním darem (viz již zmíněný příběh o Kainovi a Ábelovi nebo např. Ez 45,13; 1 Pa 21,23).

V 1 Kr 5,25 nebo 1 Pa 21,23 čteme, jak byli pšenicí zásobováni drvoštěpové krále Chírama, kteří káceli stromy pro stavbu jeruzalémského chrámu.

Mluvíme-li o pšenici, nesmíme ovšem zapomenout na podobenství Pána Ježíše – i on často mluvil o činnostech lidem dobře známých, aby jeho učení snáze pochopili. Proto podobenství o rozsévači (L 8,4-8; Mt 13,1-9; Mk 4,1-12), o plevelu mezi pšenicí (Mt 13,24-30), o zasetém semenu (Mk 4,20-29) nebo o boháči a stodolách (L 12,15-21).





(1.) D G D G

Ref. Bůh je na - še ra - dost! Ať pí - seň slav - ně

D (2.) D G D G D

zni! Chval jej vše - chno je - ho stvo - ře - ní.

D G h fis D G fis

1. Ať jej slun - ce chvá - lí, mě - sic, svět - lo hvězd.

D G h fis D G A

ve ves - mir - né dá - li vzdá - va - jí mu čest. Ref.

2. Ať jej bouře chválí,
kroupy, vítr, sníh,
země s svými králi,
zástup v nebesích.

Ref.

3. Dospělí i malí,
připojte se k nim,
každá chvíle chvály
je dnem svátečním.

Ref.

4. Ne vždy vše se
daří, přichází i
strach,
Boží světlo září ve
všech temnotách. *Ref.*

